

N:o 28.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af lånemedel till fortsatt utveckling af statens telefonväsende; gifven Stockholms slott den 19 januari 1900.

Under återopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende ett lånebelopp af en million kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR*Hans Wachtmeister.*

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 januari
1900.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: WIKBLAD,
ANNERSTEDT,
herr VON KRUSENSTJERNA,
grefve WACHTMEISTER,
CLAËSON,
DYRSSEN,
CRUSEBJÖRN,
RESTADIUS.

Chefen för finansdepartementet statsrådet grefve Wachtmeister
anförde härefter:

I underdånig skrifvelse den 30 sistlidne november har telegraf-
styrelsen gjort framställning om anvisande af ytterligare lånemedel till
utveckling af statens telefonväsende.

Telegrafstyrelsen har dervid till en början redogjort för användan-
det af det utaf nästlidet års Riksdag för enahanda ändamål anvisade
lånebelopp 1,000,000 kronor, hvilket belopp till största delen användts
eller vore till återstående delar afsedt att användas sålunda:

enligt nådiga brefvet den 22 juni 1899:

till inköp och ombyggnad af			
telefonaktiebolaget Sundsvall—Jemtlandsgränsens			
telefonnät	kronor	10,000: —	
Svegs aktiebolags telefonnät	”	18,000: —	
Lillherrdals telefonförenings telefonnät	”	5,000: —	
Kårböle	”	2,500: —	
Delsbo	”	12,000: —	
Karlskoga	”	15,000: —	
Alingsås telefonaktiebolags	”	17,000: —	
till inköp af			
Södra Jemtlands telefonnät	”	10,000: —	
till anläggning af vaxelstationer i			
Tåsjö med förbindelseledning till Dorothea	”	4,400: —	
Vilhelmina	”	4,900: —	
Löfånger	”	3,200: —	
Kaptensgård	”	2,000: —	
Nordingrå	”	4,500: —	
Täxan	”	3,000: —	
Ljustorp	”	3,700: —	
Fors	”	2,000: —	
Jularbo	”	1,600: —	
Skultuna	”	3,400: —	
Hofors	”	10,000: —	
Järbo	”	1,800: —	
Rättvik	”	9,700: —	
Orsa	”	11,800: —	
Malung	”	17,000: —	
By	”	4,600: —	
Horndal	”	3,000: —	
Ununge, Edsbro	”	3,600: —	
Kristineholm	”	1,800: —	
Husby Björklinge	”	5,800: —	
Sparsätra	”	1,300: —	
Torstuna }	”	5,200: —	
Östersunda }	”	5,200: —	
	Transport kronor	197,800: —	

		Transport kronor	197,800: —
Uplands	Tuna med förbindelseledning till Solvalla ...	„	2,300: —
Bålsta	„ „ „ Stockholm	„	3,800: —
Riddersvik	„ „ „ Sundbyberg	„	1,500: —
Laxå	„ „ „ Örebro ...	„	4,200: —

till anläggning af följande förbindelseledningar:

Gärdsta—Oviken	„	1,900: —
Qvitsle—Mörsil—Hjerpen	„	1,900: —
Qvitsle—Nälden	„	2,200: —
Örnsköldsvik—Moelfven	„	1,500: —
Sundsvall—Sund	„	500: —
Erikslund—Johannisberg	„	500: —
Umeå—Vännäs	„	2,000: —
Hernösand—Ullånger	„	5,200: —
Helgum—Rådom	„	1,200: —
Rådom—Guxås	„	400: —
Ramsele—Edsele	„	1,000: —
Näsåker—Selsjön	„	1,800: —
Sundsvall—Sillre	„	10,300: —
Sundsvall—Liden	„	3,000: —
Liden—Östbyn	„	1,700: —
Östbyn—Fagervik	„	500: —
Ludvika—Grangärde	„	1,400: —
Gefle—Söderfors	„	8,000: —
Hedemora—Avesta	„	1,300: —
Hudiksvall—Delsbo	„	4,000: —
Delsbo—Friggesund	„	2,500: —
Delsbo—Högstomt	„	2,700: —
Friggesund—Engeby	„	3,000: —
Sveg—Linsell—Hede	„	7,200: —
Sveg—Öfverhogdal	„	8,600: —
Sveg—Lillherrdal	„	5,400: —
Ljusdal—Kårböle	„	3,700: —
Kolbäck—Strömsholm	„	600: —
Ljusdal—Bollnäs	„	12,000: —
Hörkö—Hölö	„	1,200: —
Norrtelje—Vätö	„	1,700: —

Transport kronor 308,500: —

		Transport kronor	308,500: —
Stockholm—Dalarö	”	2,900: —	
Stockholm—Enköping	”	4,900: —	
Ununge—Norrby	”	2,000: —	
Upsala—Bärby	”	2,400: —	
Viksta—Björklinge	”	1,200: —	
Norrköping—Jonsberg—Ö. Husby—Qvarsebo	”	20,000: —	
Linköping—Hägerstad	”	13,000: —	
Mjölby—Boxholm	”	1,100: —	
Boxholm—Sommen	”	500: —	
Norrköping—Kimstad	”	1,200: —	
Vadstena—Hästholmen	”	1,600: —	
Lindesberg—Frövi	”	1,200: —	
Örebro—Bofors	”	2,900: —	
Katrineholm—Vingåker	”	1,300: —	
Nässjö—Hvetlanda	”	3,700: —	
Göteborg—Alingsås—Vårgårda	”	7,400: —	
Hjo—Tidaholm	”	5,900: —	
Helsingborg—Malmö	”	4,400: —	
Malmö—Kjeflinge	”	1,800: —	
Malmö—Tomelilla	”	9,800: —	
Helsingborg—Ödåkra	”	800: —	
Ystad—Tomelilla	”	1,500: —	
till utvidgning af telefonnäten i			
Stockholm	”	70,000: —	
Göteborg	”	30,000: —	
			<hr/>
Summa kronor			500,000: —

enligt nådiga brefvet den 21 juli 1899:

till anläggning af vaxelstationer i			
Dundret	med ledning till	Gellivare	kronor 1,100: —
Hörnäs	” ” ”	Örnsköldsvik	” 1,500: —
Bodsjö	” ” ”	Gällö	” 4,500: —
Asele, Dorothea	” ” ”	Backe	” 31,500: —
Elfdalen	” ” ”	Mora	” 11,000: —
Hofstalund	” ” ”	Örebro	” 1,000: —
			<hr/>
Transport kronor			50,600: —

	Transport kronor	
	50,600: —	
Mariedam, Zinkgrufvan med ledning till Askersund	5,000: —	”
Ljungsbro med ledning till Linköping	2,000: —	”
Latorp ” ” ” Örebro	1,500: —	”
V. Ryd ” ” ” Eksjö	4,000: —	”
Tensta, Viksta ” ” ” Vattholma	2,800: —	”
Ydre ” ” ” Tranås	8,000: —	”
Öjebro ” ” ” Mjölby	2,000: —	”
Ryckelsby ” ” ” ”	2,800: —	”
Mosås ” ” ” Örebro	1,100: —	”
Mullhyttan ” ” ” Edsbergs Sanna	1,500: —	”
Åbytorp ” ” ” Kumla	900: —	”
Regna ” ” ” Högsjö	3,600: —	”
Strängsjö ” ” ” Katrineholm	1,300: —	”
Arkösund ” ” ” Ö. Husby	4,000: —	”
MälARBADEN ” ” ” Eskilstuna	2,800: —	”
Manskog ” ” ” Arvika	5,300: —	”
Ottebol ” ” ” ”	4,500: —	”
Köla ” ” ” Åmot	3,400: —	”
Sexdrega ” ” ” Svenljunga	2,500: —	”
Fågelås ” ” ” Hjo	4,200: —	”
Kil ” ” ” Karlstad	2,800: —	”
Lillnor ” ” ” ”	3,600: —	”
Gerum ” ” ” Skara	2,300: —	”
Götened ” ” ” ”	7,300: —	”
Ekedalen ” ” ” Tidaholm	1,700: —	”
Rostock, Mellerud ” ” ” Venersborg	11,000: —	”
Edshultshall ” ” ” Nösund	1,000: —	”
St. Halla ” ” ” Vara	3,400: —	”
Norred ” ” ” Varberg	3,800: —	”
Tösse ” ” ” Åmål	2,100: —	”
Gammalstorp ” ” ” Sölvesborg	2,500: —	”
Månstorp ” ” ” Svedala	3,500: —	”
Tingsryd ” ” ” Vexjö	10,500: —	”
till anläggning af följande förbindelseledningar:		
Qvitsle—Trångsviken	700: —	”
Nälden—Ytterån	300: —	”
Transport kronor		170,300: —

	Transport kronor	170,300: —
Nälden—Offerdal	”	1,900: —
Alsen—Bleckåsen	”	500: —
Haparanda—Kukkola	”	1,400: —
Matarengi—Vitsaniemi	”	900: —
till utvidgning af telefontätnen i		
Stockholm	”	15,000: —
Göteborg	”	10,000: —
andra orter i riket	”	150,000: —
	Summa kronor	350,000: —

samt enligt telegrafstyrelsens underdåniga framställning den 18 november 1899:

till anläggning af vaxelstationer i

Strömsnäs	med ledning till	Markaryd	kronor	4,000: —
Torup	”	Halmstad	”	4,000: —
Villands Vånga	”	Kristianstad	”	2,700: —
Mölle	”	Höganäs	”	3,100: —
Håslöf	”	Malmö	”	3,000: —
Molkom	”	{ Karlstad och Filipstad }	”	18,800: —
Gåsinge	”	Gnesta	”	3,500: —
Himmelsö	”	Ösmo	”	2,300: —
Ingarö	”	Saltsjöbaden	”	3,900: —
Blidö	”	Furusund	”	3,900: —
Nynäs	”	Stockholm	”	5,500: —

till anläggning af följande förbindelseledningar:

Brösarp—Tomelilla	”	1,800: —
Efveröd—Degeberga	”	600: —
Qvistofta—Tågarp	”	1,900: —
Malmö—Lund	”	3,000: —
Lidköping—Vara	”	2,200: —
Katrineholm—Nyköping	”	5,900: —
Eriksberg—Uringe	”	1,200: —
	Transport kronor	71,300: —

	Transport kronor	71,300: —
Hölö—Vagnhärad	„	1,100: —
Stockholm—Djursholm	„	600: —
Tumba—Fittja	„	800: —
Norberg—Engelsberg	„	1,200: —
till utvidgning af telefontäten i		
Stockholm	„	15,000: —
Göteborg	„	10,000: —
andra orter i riket	„	50,000: —
	Summa kronor	150,000: —

Telegrafstyrelsen har vidare anfört, hurusom af den lemnade redogörelsen framginge, att statens telefonväsende under år 1899 utvecklat sig, på samma sätt som under de närmast föregående åren, genom inköp af förut befintliga enskilda nät, hvilka efter behöflig ombyggnad införlifvats med rikstelefontänet, genom anordnande af telefontät å sådana orter, der dylika förut icke funnits, genom anläggning af nya förbindelseledningar och genom utvidgning af statens förutvarande lokaltät.

Utvecklingens gång under år 1899 och närmast förflutna åren framginge af följande uppgifter:

	Telefontledningarnes längd i km.	Antal apparater.	Brutto- inkomst.	Drift- och under hållkostnad.
1895	55,621,5	22,735	1,940,825: —	844,165: —
1896	62,666,7	26,911	2,306,507: —	1,037,132: —
1897	75,300,8	32,892	2,643,958: —	1,249,726: —
1898	86,992,7	39,685	3,096,859: —	1,473,490: —
1899 omkr. 100,000	omkr. 46,000	omkr. 46,000	omkr. 3,500,000: —	omkr. 1,700,000: —

På grund af redan träffade aftal och till styrelsen inkomna framställningar om nyanläggningar kunde med visshet förutses, att utvidgningen af statens telefonväsende under år 1900 blefve ungefär lika stor som den varit under år 1899 såväl i fråga om lokala nät som i fråga om förbindelseledningar, till hvilka anslagsmedel icke vore att påräkna.

Men dessutom hade det under de senare åren visat sig alltmera nödvändigt att inom de större lokala näten öfvergå från användandet af luftknippen för telefontledningarnes framdragande till luft- eller jord-

kablar. Kablarna medförde nemligen såväl väsentligt större driftsäkerhet som äfven en i afsevärd grad minskad underhållskostnad. Då telegrafstyrelsen, särskildt med hänsyn till de i de flesta städer och större orter numera anordnade starkströmsanläggningarna för belysning eller kraftöfverföring, ansåge sig icke längre kunna uppskjuta detta omändringsarbete, hade jemväl ett flertal anläggningar af ifrågavarande slag planerats till utförande under år 1900.

Med anledning häraf och då de vinstmedel, som telefonrörelsen lemnade, för närvarande vore otillräckliga för utvecklingen på nyss angifvet sätt af telefonväsendet samt till anordnande af kabelvägar inom vissa telefonnät, såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att göra underdånig framställning, att för detta ändamål måtte under år 1900 anvisas läne-medel till belopp af 1,500,000 kronor.

De redan kända anläggningar af ifrågavarande slag, för hvilka under år 1900 borde anvisas läne-medel, vore

anläggning af vaxelstationer i

Tyringe	med förbindelseledning till Hessleholm	kronor	2,000: —
Röstånga	” ” ” Ljungbyhed ..	”	1,700: —
Billinge	” ” ” Eslöf	”	2,100: —
Långås	” ” ” Falkenberg ...	”	1,700: —
Hofmantorp	” ” ” Vexjö	”	3,300: —
Kyrkheddinge	” ” ” Lund	”	2,500: —
Visnum och	} Kristinehamn }	”	19,300: —
Gullspång }			
Skottlanda	” ” ” Visnum	”	2,700: —
Elgarås	” ” ” Hofva	”	1,400: —
Lilla Edet	” ” ” Göteborg	”	12,400: —
Storfors och	} Kristinehamn }	”	7,500: —
Nykroppa }			
Axvall	” ” ” Skara	”	8,200: —
Hellestad	” ” ” Finspong	”	3,850: —
V. Eneby	” ” ” Kisa	”	1,650: —
Nafvestad	” ” ” Norrköping ...	”	1,150: —
Hidingebro	” ” ” Örebro	”	2,400: —
Edsberg	” ” ” Fjugesta	”	1,850: —
Glanshammar	” ” ” Ringkarleby ...	”	1,150: —
Jerfsö och	} Ljusdal— }	”	11,700: —
Karsjö }			

Transport kronor 88,550: —

		Transport kronor	88,550: —
Leksand	med förbindelseledning till Falun	”	10,500: —
Vigelsbo	” ” ” ” Dannemora	”	4,000: —
Krylbo	” ” ” ” Avesta	”	1,500: —
Möklinta	” ” ” ” Sala	”	5,300: —
Bodarne	” ” ” ” Gefle	”	1,200: —
Bispgården, } Ragunda, } Kälarne, } Sörbygden }	” ” ” ” { Bispgården— Sörbygden }	”	14,400: —
Östergraninge	” ” ” ” Graninge	”	2,700: —
Frösön	” ” ” ” Östersund	”	1,900: —
Brunflo	” ” ” ” ” ”	”	2,200: —
Filsta	” ” ” ” ” ”	”	2,800: —
Parteboda	” ” ” ” Ånge	”	1,000: —
Bollsta	” ” ” ” Nyland	”	1,200: —
Strinne	” ” ” ” ” ”	”	2,800: —
Lugnvik	” ” ” ” ” ”	”	2,800: —
Strömnäs	” ” ” ” Kramfors	”	1,500: —
Njurunda	” ” ” ” Sundsvall	”	1,300: —
Pajala, Jartois, } Pello, Kengis }	” ” ” ” Pajala—Kengis	”	3,000: —
Juoksengi	” ” ” ” Svansten	”	1,200: —
Ånäset	” ” ” ” Sikeå	”	900: —
Persön	” ” ” ” Luleå	”	2,000: —

anläggning af följande förbindelseledningar:

Eslöf—Klippan	”	8,200: —
Klippan—Ljungbyhed	”	700: —
Malmö—Svedala	”	4,800: —
Svedala—Skurup	”	4,400: —
Eslöf—Hör	”	4,700: —
Åstorp—Mörarp	”	750: —
Falköping—Odensberg	”	650: —
Göteborg—Stenungsund	”	4,350: —
Strömstad—Krokstad	”	4,000: —
Filipstad—Grythytted	”	10,300: —
Göteborg—Marstrand	”	8,100: —
” —Uddevalla	”	9,000: —

Transport kronor 212,700: —

	Trantport kronor	212,700: —
Linköping—Ringstorp	”	3,800: —
Kisa—Rimforsa	”	700: —
Skeninge—Skeppsås	”	3,800: —
Vadstena—Rogslösa	”	1,800: —
Bofors—Jannelund	”	1,100: —
Kungsör—Torpa	”	700: —
Högsby—Berga	”	500: —
Norrköping—Linköping, 2 ledningar	”	11,400: —
Örebro—Kopparberg	”	3,500: —
” —Motala	”	11,500: —
” —Nora	”	2,000: —
” —Pålsboda	”	14,000: —
Norrköping—Katrineholm	”	2,800: —
Stockholm—Ulriksdal	”	600: —
” —Rimbo	”	7,400: —
” —Lindholmen	”	2,000: —
” —Lagnö	”	1,800: —
” —Sundbyberg	”	500: —
” —Vallentuna	”	1,500: —
” —Lidingön, 3 ledningar	”	3,000: —
” —Tumba	”	1,150: —
” —Sorunda	”	3,700: —
” —Djursholm, 2 ledningar	”	1,200: —
” —Gnesta	”	3,800: —
” —Södertelje	”	4,100: —
” —Enköping	”	4,500: —
Rimbo—Ununge	”	2,700: —
Åkersberg—Brottby	”	1,200: —
Vaxholm—Skägga	”	1,250: —
Gefle—Torsåker	”	2,950: —
Hudiksvall—Bergsjö	”	2,500: —
Söderhamn—Kilafors	”	2,600: —
Kolbäck—Svedvi	”	800: —
” —Dingtuna	”	600: —
Luleå—Gammelstaden	”	800: —
Fyrås—Hammerdal	”	2,600: —
Åsarne—Rätansbyn	”	2,650: —
Haparanda—Kukkula	”	900: —
	Transport kronor	327,100: —

	Transport kronor	327,100: —
Östersund—Ström	”	32,000: —
Ström—Hammerdal	”	1,000: —
Sollefteå—Helgum	”	1,900: —
” —Näsåker	”	2,900: —
Örnsköldsvik—Bjästa	”	2,000: —
Nordmaling—Husum	”	2,600: —
Kramfors—Nyland	”	4,600: —
Piteå—Byske	”	4,400: —
Ullånger—Nordingrå	”	4,000: —
anläggning af kabelvägar (jord- och luftkablar) i		
Landskrona	”	4,500: —
Malmö	”	88,000: —
Borås	”	6,400: —
Jönköping	”	26,000: —
Skövde	”	6,000: —
Karlstad	”	8,700: —
Uddevalla	”	3,500: —
Göteborg	”	58,000: —
Eskilstuna	”	46,400: —
Örebro	”	5,000: —
Stockholm	”	250,000: —
Hudiksvall	”	6,500: —
Gefle	”	45,000: —
Falun	”	5,500: —
Smedjebacken	”	4,000: —
Kopparberg	”	4,500: —
Sundsvall	”	14,000: —
Hernösand	”	25,000: —
Luleå	”	22,000: —
Skellefteå	”	10,000: —
utvidgning af telefontätnen i öfrigt i		
Stockholm	”	125,000: —
Göteborg	”	75,000: —
andra orter i riket	”	300,000: —
Summa kronor		1,521,500: —

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes bereda styrelsen utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af 1,500,000 kronor för år 1900 att, i mån af behof och efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning, ställas till styrelsens förfogande med skyldighet för telegrafverket att derå erlægga ränta och göra afbetalningar på sätt Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Vid föredragning inför Eders Kongl. Maj:t den 13 innevarande januari af en af telegrafstyrelsen gjord framställning om anvisande på extra stat för år 1901 af ett anslag af 1,500,000 kronor för utförande af åtskilliga telefonledningar anförde jag, att det syntes kunna ifrågasättas, huruvida tillräckliga skäl föreläge att under en tid af höga arbets- och materialpris forcera telefonarbetet mer än som oundgängligen erfordrades, och hemstälde jag derföre och på i öfrigt anfördt skäl, att det belopp, som för berörda ändamål borde af Riksdagen äskas, måtte nedsättas till 1,000,000 kronor.

Hvad jag då anförde eger sin tillämplighet äfven på telegrafstyrelsens nu föreliggande framställning och anser jag derföre också, att det af telegrafstyrelsen nu begärda lånebeloppet lämpligen bör inskränkas till 1,000,000 kronor.

Jemte erinran att Eders Kongl. Maj:t den 8 nästlidne december, med godkännande af det utaf telegrafstyrelsen i dess ofvan berörda underdåniga skrifvelse den 18 derförutgångne november anmälda behof af medel för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, bemyndigat styrelsen att lyfta återstående beloppet, 150,000 kronor, af de af 1899 års Riksdag för ändamålet anvisade lånemedel, hemställer jag alltså, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende ett lånebelopp af en million kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för Riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Hvad departementschefen sålunda hemstält, deri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex. protocollo:
Fredrik Zethelius.